

SJT
statens jernbanetilsyn

SJT-KONFERANSEN

2021

Digital sikkerhetskultur

Hovedpunkter i dag

- Hvilke faktorer påvirker digital sikkerhetskultur?
- Hvordan kan digital sikkerhetskultur forbedres?
- Hva har vi i tilsynet sett i bransjen som kan påvirke digital sikkerhetskultur?

Definisjon

Digital sikkerhetskultur er felles verdier, holdninger, normer, kunnskaper og handlinger som i sum beskytter oss mot digitale trusler (NorSiS)

Påvirkning på kulturen

- Holdninger til digitalisering og digital sikkerhet
- Risiko-oppfattelse
- Synet på styring og kontroll
- Sikkerhetsadferd
- Kunnskap, læring og interesse

Holdninger

- Hvordan kan holdningene forbedres?
  - Kartlegg digital sikkerhetskultur
    - hvilke holdninger og normer dominerer?
  - Ledelsen bør
    - beslutte normer, kommunisere normene og gå foran som et godt eksempel
    - si at den enkeltes handlinger er avgjørende for sikkerheten totalt

Holdninger

- Hva har vi sett på tilsyn?
  - Ledelsens involvering er ofte fraværende. «IT er for IT-avdelingen»
  - Manglende ressurser til arbeidet med informasjonssikkerhet

Risiko-oppfattelse

- Hvordan kan risikooppfattelse forbedres?
  - Kommuniser digitale sikkerhetshendelser
  - Kommuniser hva som gjøres for å beskytte mot digital risiko
  - Beskriv hvordan risikovurderinger skal gjøres og tolk risiko

Risiko-oppfattelse

- Hva har vi sett på tilsyn?
  - Manglende risikovurderinger av informasjons- og cybersikkerhet

Styring og kontroll

- Hvordan jobbe med synet på styring og kontroll?
  - Lag klare og forståelige retningslinjer som er mulig for ansatte å følge
  - Motiver til å sette seg inn i og følge føringene
  - Etabler varslingsordninger
  - Kommuniser den enkeltes ansvar

Styring og kontroll

- Hva har vi sett på tilsyn?
  - Mangelfullt utformede styringssystemer for informasjonssikkerhet er vanlig

Sikkerhetsadferd

- Hvordan jobbe med sikkerhetsadferd?
  - Fastsett adferdsnormer
  - Motiver til å etablere ønskede adferdsnormer
  - Hev kompetansen
  - Adferdsnormene må kunne gjennomføres av de ansatte
  - Øv og tren på digital sikkerhet

Sikkerhetsadferd

- Hva har vi sett på tilsyn?
  - Manglende krav til kompetanse
  - Manglende opplæring, både til nyansatte og i perioder for ansatte
  - Lite øving

Kunnskap og læring

- Hvordan jobbe med kunnskap, læring og interesse?
  - Kompetansebehov, kompetanseplaner og opplæringsplaner
  - Felles kunnskapsgrunnlag ved ansettelse
  - Jevnlig kunnskapsheving
  - Finne læringsformer som passer virksomheten

Kunnskap og læring

- Hva har vi sett på tilsyn?
  - Kompetansebehov, kompetanseplaner og opplæringsplaner

Hovedbudskap

- IT og cybersikkerhet er stadig mer aktuelt i jernbanebransjen – digital sikkerhetskultur er en viktig faktor
- Enkle tiltak vil kunne bedre den digitale sikkerhetskulturen
- «Tone at the top» – ledelsen må gå foran og sørge for at
  - det bygges kompetanse og kunnskap
  - risikovurderinger gjennomføres
  - adferdsnormer er kjente og etterlevd
  - nødvendige ressurser blir stilt til rådighet